

Observatorul european al plurilingvistului

Scrisoarea electronică nr. 40 (martie-aprilie 2011)

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/>

Traducere de Oana Gherăsoiu-Roșu

Traducerile în limbile [engleză](#), [germană](#), [greacă](#), [italiană](#), [portugheză](#), [rusă](#) și [spaniolă](#) sunt disponibile on-line.

1. Engleza la grădiniță: zeflemeaua discursului politic
2. Ultimele actualizări ale site-ului
3. Anul european al voluntariatului, anul OEP. Susțineți OEP
4. Lansarea Platformei „Întreprinderi pentru multilingvism” (Business Platform for Multilingualism)
5. Polul Cercetare al OEP: Seminarii de cercetare privind plurilingvistul
6. Anunțuri și apariții
7. Recitiți scrisorile electronice precedente

1) Engleza la grădiniță: zeflemeaua discursului politic

1. Un ministru care se contrazice la interval de două zile

Poate că unii își amintesc faptul că, la sfârșitul lunii ianuarie, Luc Chatel, ministrul francez al Educației, a declarat că trebuie „încurajată învățarea limbii engleze încă de la grădiniță”. Câteva zile mai târziu, cu ocazia [salonului Expolangues de la Paris](#), întrebare cu privire la poziția ocupată de celelalte limbi, același ministru a declarat că ambiția sa nu vizează doar engleza, ci și alte limbi. Având în vedere faptul că au existat mirări legate de faptul că se vorbește despre „învățare” la grădiniță, ministrul și-a nuanțat afirmațiile, vorbind despre „sensibilizare”. Întrebat cu privire la mijloace, ministrul a încercat să ocolească răspunsul, invocând Internetul. Cu alte cuvinte, după ce, inițial, ministrul a spus un lucru, la interval de câteva zile, acesta a declarat contrariul.

2. Două abordări care se contrazic

De fapt, a vorbi inițial despre „învățarea englezei la grădiniță”, iar apoi despre „sensibilizarea față de engleză și de celelalte limbi”, înseamnă a spune două lucruri opuse.

Adevărul este că ne aflăm la nivelul discursului și nu al realității.

Realitatea este că predarea limbilor nu este o prioritate a educației naționale în Franța. Altfel, predarea limbilor ar figura în tabloul de bord al sistemului educativ. În cea de-a douăzecea ediție a [Etat de l'école](#) (Statutului școlii), publicată în noiembrie 2010, limbile moderne nu se află printre cei 29 de indicatori aleși.

În schimb, descoperim o altă realitate: procentul elevilor care intră la gimnaziu fără a avea o bază suficientă în ceea ce privește limba franceză care să le permită înțelegerea corectă a enunțurilor scrise, adică procentul de elevi care au dificultăți serioase de citire la începerea gimnaziului a crescut de la 14,9%, în 1997, la 19%, în 2007. Bineînțeles, este vorba de o medie, deoarece, în zonele prioritare pentru educație, procentul a crescut de la 20,9 % la 31,3 %. Având în vedere faptul că elevii nu sunt mai proști în zilele noastre decât în trecut, sistemul este cel care se degradează.

Să facem un calcul simplu: 20% dintr-un grup de vârstă înseamnă aproximativ 15 000 copii care se

îndreaptă spre un eșec sigur în ceea ce privește studiile lor, și, prin urmare, viața lor. Este un dezastru național pe care, în mod evident, ministrul evită să îl menționeze.

Totuși, administrația nu este oarbă. L'Inspection générale de l'éducation nationale (Inspectoratul General pentru Educație Națională) a dedicat un [raport important pe această temă în 2006](#) diagnosticului irevocabil, dar care oferea toate instrucțiunile pentru soluționarea problemei. În mod evident, ceea ce ar trebui să fie o prioritate națională nu este văzută ca atare de guvern. Fără îndoială, pentru că nu este considerată suficient de rentabilă! Predarea limbii engleze la grădiniță nu are nicio șansă să îmbunătățească nici nivelul francezei, nici al englezei, nici al vreuneia dintre limbile vorbite de copiii din cartierele cu probleme grave sau de un grad mediu de gravitate. Dacă experimentele au început cu arondismentul 7 din Paris, la inițiativa primarului acestuia, Rachida Dati, acest lucru nu a fost o întâmplare. Predarea englezei la grădiniță nu este pentru toată lumea. Să încercăm să înțelegem.

3. Este necesar ca judecătorii să vorbească engleza?

De ce în perioada în care a fost ministru al Justiției, Rachida Dati a impus engleza ca probă în concursul de admitere la Ecole nationale de la magistrature (Școala Națională de Magistratură)? Totuși, pentru a parafraza un ministru englez (a se vedea [Scrisoarea electronică nr. 35](#)), care vorbea despre franceză și despre celelalte limbi europene, engleza este complet inutilă pentru un judecător. Araba ar fi mai utilă, nu pentru a fi vorbită neapărat, deoarece în Franța, din 1539, franceza a înlocuit latina în justiție și administrație, ci pentru că în Franța sunt mai mulți cetățeni care au araba ca limbă maternă sau de origine arabă decât vorbitori anglofoni.

Astfel, de ce să fie impusă engleza, celelalte limbi fiind doar opționale, la concursul de admitere la Ecole nationale de la magistrature? Răspunsul este, fără îndoială, faptul că spiritele elitelor noastre nu au fost încă suficient modelate.

4. Gândirea modelată a celui *What else?* sau refrenul implicit: „Raiul poate aștepta!”

Mulți dintre noi cunoaștem seria remarcabilă de [clipuri publicitare](#) pentru capsule de cafea, în care personajele principale sunt interpretate de George Clooney și John Malkovich. Cunoaștem cu toții influența pe care o au reclamele asupra tinerilor și asupra societății în ansamblu, cu atât mai mult când sunt prezentate de doi actori atât de faimoși precum Clooney și Malkovich. O astfel de reclamă are adesea mai multe niveluri de lectură și influență. Primul nivel este reprezentat de cadrul care creează sentimentul de rafinament, lux și perfecțiune, la care oricare are dreptul să aspire și cu care oricine se poate identifica. Cel de-al doilea nivel îl reprezintă organizarea simbolică a lumii, în care, în mod evident, Dumnezeu vorbește engleza! Dumnezeu adoră luxul și rafinamentul, Dumnezeu este lacom, având în vedere că îi ia lui George sacul cu capsule. Intrarea lui George în Rai, prea puțin zelos, se amână. De fapt, Dumnezeu spune: „Heaven can wait, George, but not for its capsules”. Al treilea nivel de lectură: Raiul, în publicitate, este lumea capitalismului financiar, noua religie. După cum spune cu umor și modestie Lloyd Blankfein, Director General la Goldman Sachs, în plină criză financiară a subprimelor: „Sunt doar un bancher care îi face treaba lui Dumnezeu”. De fapt...

Care este legătura dintre afirmațiile lui Luc Chatel, evocate la începutul acestui articol, și această reclamă pentru capsule de cafea. Simplu, nonverbalul și implicitul discursului! Mesajul ascuns, ascuns deoarece este profund, profund deoarece este ascuns, este următorul: „Dacă nu vorbești engleza, Raiul poate aștepta!”

Un mic detaliu picant: primele reclame ale mărcii de cafea în cauză aveau subtitrare în franceză (în Franța). Ultima are subtitrări în engleză. Foarte simplu! Cuvântul lui Dumnezeu nu are nevoie să fie înțeles. Poate fi înțeles prin simpla sa putere de supunere.

Semnificația acestui mesaj se modifică și devine: „Dacă nu renunți la limba ta, Raiul poate aștepta”. Și dacă nu înțelegi, nu e grav. Nu ai nevoie să înțelegi limba lui Dumnezeu.

Această reclamă nu este un caz izolat. Să încercăm să înțelegem de ce INSERM, organism francez

de cercetare, își înregistrează brevetele în engleză, în timp ce poate face acest lucru în franceză, fără costuri suplimentare. Motivul este faptul că se spune că limba Europei este engleza și că dacă nu renunți la limba ta, Raiul poate aștepta.

De ce Ministerul francez al Cercetării le-a cerut deponenților de „proiecte cu inițiative de excelență” să prezinte [originalitatea și ambiția științifică a proiectului lor...în engleză](#)? Deoarece franceza nu mai permite redactarea unui rezumat științific și dacă nu renunți la limba ta, Raiul poate aștepta.

De ce este necesar ca viitorii profesori să își dovedească doar cunoștințele de limba engleză, iar un profesor de la școlile bilingve franceză-germană, trebuie să renunțe la orele de germană pentru engleza pe care trebuie să o învețe de pe casete în timpul verii? Pentru că dacă nu predai engleza, nu ajungi în Rai!

Spuneam că ministrul se află în universul discursului, nu în cel al realității. Greșeam. Discursul face parte din realitate. Este viața noastră de zi cu zi...

A se citi:

L'oligarchie ça suffit, vive la démocratie, Hervé Kempf, Seuil, 2011.

Propaganda, Edward Bernays, Zones-la-Découverte, 2007.

La Banque, Marc Roche, Albin Michel, 2010.

Propagande, médias et démocratie, Noam Chomsky, écosociété, 2004.

De la propagande, Noam Chomsky, Fayard, 2002.

La conquête des esprits, Yves Eudes, Maspero, 1982.

2) [Printre cele mai recente actualizări ale site-ului](#)

- [Une loi pour mieux reconnaître les minorités linguistiques en Slovaquie fait débat](#)
- [Jugendsprachen: mehrsprachig - kontrastiv - interkulturell \(Eva Neuland\)](#)
- [« My IDEX is rich... » Histoires de langue à l'université](#)
- [Les enfants élèves dans un environnement bilingue peuvent distinguer...](#)
- [Lehren und Lernen in deutschsprachigen Grenzregionen](#)
- [Scotland's Language Myths: 3. It's a waste of children's time learning Gaelic or Scots](#)
- [Eldia project: European Language Diversity for All](#)
- [Littérature : Traducteurs à l'honneur \(RFI\)](#)
- [J'apprends avec deux langues - Apreni amb doas lengas](#)
- [XIII Jornadas de Estudios de Lingüística: "Multilingüismo y enseñanza de lenguas"](#)
- [Les langues de la découverte scientifique \(A.Danchin\)](#)
- ["Mother Tongues and Multilingualism: Research Findings from..."](#)
- [Symposium: Mehrsprachigkeit und Bildung at the Leipzig Book Fair](#)
- [Pétition "Faut-il sauver l'allemand ?"](#)
- [Multilingualism in Europe: prospects and practices in East-Central Europe](#)
- [Lanzamiento por parte de la OLAC de un nuevo buscador sobre las lenguas](#)
- [Entre écrire et traduire : réflexions autour de la traduction \(vidéo\)](#)
- [Vergleichungstafeln der europäischen Stamm-Sprachen und Süd-, West- Asiatischer](#)
- [2nd Barcelona Summer School on Bi- and Multilingualism](#)
- [Traduire l'Europe \(4-12 mars 2011\)](#)
- [Comment les langues s'empilent dans la tête](#)
- [Translation is the Language of Europe \(6-7 Oct 2011, Vilnius\)](#)
- [Avoir l'anglais pour langue maternelle, c'est dominer le monde !](#)
- [Francophonie : observateur des langues au sein des organisations internationales](#)
- [Dans les entreprises lorraines, le plurilinguisme avant l'anglais](#)
- [Zeitschrift für Erziehungswissenschaft Vol 13, Nr4 : Mehrsprachigkeit](#)
- [Language Diversity in the USA \(Kim Potowski\)](#)
- [UE : Le Tribunal annule un appel à manifestation d'intérêt...](#)

- [El periódico The Guardian comenta el libro del lingüista Nicholas Ostler...](#)
- [eTwinning et le multilinguisme \(Portalingua\)](#)
- [Science et langage - Une émouvante gémellité \(Y. Quéré\)](#)
- [Le français à la peine chez les Anglais \(Courrier International\)](#)
- [Bruxelles: le personnel des hôpitaux joue les traducteurs](#)
- [Le Monde : Tout miser sur l'apprentissage de l'anglais relève...](#)
- [French is too important to be left to middle-class Francophiles](#)
- [La chanson française à l'étranger...en français dans le texte \(JC Amboise\)](#)
- [Anglais en maternelle : les précisions de Luc Chatel \(Vous Nous Ils\)](#)
- [Création d'un double diplôme franco-italien « Valorisation et développement...](#)
- [« Au bistro du coin » : le premier film français doublé en sept langues régionales](#)
- [L'apprentissage des langues progresse-t-il en France ? \(Le Monde, Dossier\)](#)
- [Parents As Successful teacherS \(PASS\)](#)
 - [Les langues des élèves étrangers valorisées](#)
 - [Apprendre l'anglais dès trois ans, une idée mal accueillie \(AFP\)](#)
 - [Education : plus d'anglais, moins de postes \(Le Figaro\)](#)
 - [L'apprentissage de l'anglais dès la maternelle ?](#)
 - [Chatel veut imposer l'anglais en maternelle sans budget](#)
 - [Language Rich Europe Blog on Multilingualism](#)
 - [L'anglais en maternelle ? C'est être en retard d'une modernité](#)

3) [Anul european al voluntariatului, anul OEP!](#)

Dacă apreciați această scrisoare electronică, dacă apreciați site-ul Internet al OEP și, în general, dacă doriți să îi susțineți activitatea, puteți [aderă la OEP](#) sau puteți [face o donație pentru OEP](#). OEP, plurilingvismul, limbile au nevoie de dvs.

4) Lansarea Platformei „Întreprinderi pentru multilingvism” (Business Platform for Multilingualism)?

Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European, privind plurilingvismul, din septembrie 2005, „Un atu pentru Europa și un angajament comun”, prevedea implementarea a două platforme împreună cu societatea civilă. La 11 februarie anul trecut, platforma „Întreprinderi pentru multilingvism” a fost lansată oficial cu 13 parteneri, printre care și OEP. Este vorba despre [proiectul CELAN](#): rețeaua pentru promovarea strategiilor lingvistice pentru competitivitate și ocuparea forței de muncă.

5) Polul Cercetare al OEP: Seminarii de cercetare privind plurilingvismul

- În parteneriat cu departamentul UFR Études Interculturelles de Langues Appliquées, École doctorale 132: Seminar de cercetare Universitatea Paris 7 – Denis Diderot/OEP

Politiques linguistiques et plurilinguisme (Politici lingvistice și plurilingvism)

Sesiuni viitoare:

- 1 aprilie 2011: **Politiques linguistiques et plurilinguisme en Hongrie (Politici lingvistice și plurilingvism în Ungaria)**
Lidia Varga (Universitatea Paris-Est Marne la Vallée)
- 29 aprilie 2011 : **Politiques linguistiques et plurilinguisme en França: le cas du breton (Politici lingvistice și plurilingvism în Franța: cazul bretonei)**

Denis Costaouec (Universitatea Paris V)

[Pentru a afla mai multe și pentru a vă înscrie](#)

6) Anunțuri și apariții

- [L'aménagement linguistique en Haïti : enjeux, défis et propositions](#) (co-editat de Editura Universității de Stat din Haiti (Port-au-Prince) și de Cidihca (Montréal))
- Le Centre européen pour les langues vivantes du Conseil de l'Europe (CELV) [Centrul European pentru Limbi Moderne din cadrul Consiliului Europei] lansează un [apel pentru contribuții](#) pentru cel de-al patrulea an al proiectului de activități pe termen scurt (2012-2015)
- [Numărul 2 al Magazine d'Anticipation Politique](#), publicat de LEAP (Laboratoire européen d'anticipation politique) [Laboratorul European de Anticipare Politică]
- [Pétition pour sauver les langues à l'Université de Glasgow](#)
- Ediția a 15-a newsletterului ARFE (Association Européenne des Régions Frontalières) [Asociația Europeană a Regiunilor de Frontieră] este acum disponibilă în [franceză](#), [engleză](#), și [germană](#)
- Numărul 51-2 al revistei TAL, consacrat: Multilingvismului și TAL, sub direcția lui Emmanuel Morin și Holger Schwenk, poate fi consultat on-line la această [adresă](#)
- [Retour au collège : ma journée en ZEP pour des ateliers d'écriture](#), de Mabrouck Rachedi, scriitor, pentru Rue89
- La [Lettre d'info de la Clé des langues nr. 31 martie 2011](#)
- [La francophonie, bibliographie analytique de la recherche internationale](#), Erfurt, Jürgen / Amelina, Maria, Peter Lang, 2011
- [Enseigner les langues-cultures à l'ère de la complexité/Teaching Language and Culture in an Era of Complexity](#) - Approches interdisciplinaires pour un monde en reliance/Interdisciplinary Approaches for an Interrelated World, Aden, Joëlle / Grimshaw, Trevor / Penz, Hermine (dir./eds.), [Peter Lang Verlag](#), 2011
- [numărul 21 al Courriel européen des langues](#), noul program pe termen scurt al CELV
- [Intercompréhension\(s\) : repères, interrogations et perspectives](#), [SYNERGIES EUROPE](#), Numărul 5 – Anul 2010, Revue du [GERFLINT](#)
- [ISB8 - International Symposium on Bilingualism Oslo 2011](#)
- [Les Langues Modernes n° 4-2011 : « L'environnement et les langues vivantes »](#) (apel pentru propuneri)
- [Les Langues Modernes n°1-2012 : « L'évaluation avec le CECRL »](#) (apel pentru propuneri)
- [ParisBerlin, mars 2011, n°62](#)
- [L'arrivée des langues indo-européennes en Europe \(Pour la science\)](#)
- [Courriel européen des langues - janvier 2011](#)
- [Langue et espace \(VIAUT Alain, PAILHÉ Joël\)](#)
- [DLF-Bruxelles-Europe : Infolettre N°23](#)

7) [Recitiți precedentele Scrisori electronice ale OEP apăsând aici](#)

Dacă doriți să vă dezabonați de la această scrisoare electronică, răspundeți la acest mesaj cu titlul
NU.

O.E. P. - 4 rue Léon Séché F-75015 Paris, France –

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/> - <http://www.efm-mehrsprachigkeit.eu>

- mobile : ++33 (0)6 10 38 68 90